

CYKL | FILMOWE PRZYGODY
GRUPA WIEKOWA | PRZEDSZKOLE

ANALIZA PSYCHOLOGICZNA

opracowanie: Marcin Majkut

FILM | „PETTSON I FINDUS – NAJLEPSZA GWIAZDKA”, reż. A. S. Ahadi

W lesie, na uboczu, z dala od wszelkiego gwaru, swój spokojny żywot wiodą starszy pan Pettson i mówiący ludzkim głosem kot Findus. W chwili rozpoczęcia akcji filmu niezwykła para rozpoczyna przygotowania do świąt Bożego Narodzenia, snując przyjemne fantazje dotyczące świątecznych przysmaków i dekoracji. Niestety, plany związane z Gwiazdką psuje wypadek Pettsona, który nie jest w stanie nic zrobić z kontuzjowaną nogą. Staruszek ma dobrych, uczynnych sąsiadów, jednak z jakiejś przyczyny nie chce korzystać z ich wsparcia. Czy uda mu się bez nich przygotować wigilię? A może lepiej by było, gdyby w te święta zmienił swój stosunek do proszenia innych o pomoc? Ciepły film o przyjaźni, która swe prawdziwe oblicze ujawnia w trudnych, kryzysowych sytuacjach i o kłopotach, z jakim często przychodzi nam przyznanie się do słabości.

TEMATY DO OMÓWIENIA

Film stwarza okazję do omówienia z uczniami tematów:

- ➔ Czy można być samowystarczalnym?
- ➔ Dlaczego sobie pomagamy?
- ➔ „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie”

Czy można być samowystarczalnym?

Jeden z dwójki głównych bohaterów, Pettson ma wyraźny problem z proszeniem kogokolwiek o pomoc i przyjmowaniem gestów przyjaźni. Ten codzienny nawyk okazuje się być źródłem kłopotów w sytuacji, gdy staruszek podupada na zdrowiu i nie jest w stanie samodzielnie poradzić sobie z przygotowaniami do świąt. Porzucenie starych przyzwyczajeń okazuje się jednak niełatwe i przyznanie się do słabości jest dla Pettsona dużym wyzwaniem. Długo odrzuca oferowane wsparcie, obstając przy tym, że jest tak samo sprawny i samodzielny jak zawsze. Oszukuje siebie, sąsiadów i przyjaciela, kota, ryzykując, że nie wywiąże się z danej Findusowi obietnicy przyszykowania wspaniałej Gwiazdki. Na szczęście sąsiedzi ułatwiają Pettsonowi skorzystanie z pomocy i przełamanie fałszywej dumy, pojawiając się z kolacją świąteczną w jego progach.

Film „Pettson i Findus – Najlepsza gwiazdka” jest okazją do rozmowy na temat dobrych zasad współżycia społecznego. Jeden z głównych bohaterów filmu, staruszek Pettson, przechodzi przemianę, dzięki której urealnia obraz samego siebie i przewartościowo swoje relacje z innymi. Taki przekaz może być szczególnie wartościowy dla dzieci, które często stawiane są w sytuacji rywalizacji i rankingów, przez co często borykają się z poczuciem bezradności i lękiem przed odrzuceniem. Odwołanie się do historii Pettsona, który otrzymuje pomoc i sympatię sąsiadów w trudniejszej chwili, jak i rozmowa na temat tego, jaka jest różnica pomiędzy samodzielnością a samowystarczalnością, może kształtować u widzów pozytywne normy odnośnie oczekiwań w relacjach, jak i fundamentów zdrowej samooceny.

CC BY-NC-ND: uznanie autorstwa – użycie niekomercyjne – bez utworów zależnych 3.0 Polska

Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

Pytania: Dlaczego Pettson nie może sam przygotować świąt? Jak się z tym czuje? Jak sobie radzi z tą sytuacją? Co postanawia zrobić, gdy potrzebuje pomocy? Jak wy się czujecie, gdy jesteście bezradni? Dlaczego trudno nam przyznać, że jesteśmy bezradni? Czy myślicie, że Pettson jest dumny? Co to znaczy być dumnym? Co to znaczy być samowystarczalnym (w razie potrzeby, proszę wyjaśnić pojęcie)? Czy możliwe jest radzenie sobie w każdej sytuacji? Jaka jest różnica pomiędzy samodzielnością a samowystarczalnością?

Dlaczego sobie pomagamy?

Choć Pettson jest lubiany w sąsiedztwie, to stara się trzymać dystans do wszystkich, chlubiąc się swoją niezależnością i samodzielnością. Nie wiemy do końca, dlaczego nie chce prosić nikogo o pomoc. Jak już wspomnieliśmy powyżej, jest taka możliwość, że nie chce pokazywać swojej słabości, a za taką uważa nieumiejętność radzenia sobie w każdej sytuacji. Być może też boi się wdzięczności i czuje, że prośenie o wsparcie pociąga za sobą obowiązek wzajemności. W końcu, może się też obawiać, że pomagający nie zrobią tego, o co ich prosi tak dobrze, jak mógłby to zrobić sam.

Ta ciekawa postać i jej postępowanie jest szansą, by pokazać i porozmawiać o tym, w jaki sposób pomaganie sobie nawzajem scala naszą społeczność i sprawia, że dobrze się w niej czujemy. Odwołując się do każdej z powyższych obaw, możemy zaprosić widzów do dyskusji o korzyściach ze wspierania się nawzajem. O wdzięczności, która – zdaniem psychologów pozytywnych – buduje nasze poczucie szczęścia. O tym, co dobrego wnoszą w nasze życie poznawanie nowych sposobów realizacji rozmaitych zadań i jak ważna jest umiejętność budowania relacji, w których jest przestrzeń na akceptację cudzej słabości i wzajemną pomoc.

Pytania: Dlaczego Pettson nie chce przyjąć pomocy ze strony innych? Czego się może obawiać? Czy jego obawy okazują się słuszne? Jak się zachowują sąsiedzi w chwili, gdy Pettson gorzej się czuje? Jak wygląda Gwiazdka przygotowana przez sąsiadów? Co zyskujemy, gdy ktoś nam pomaga? Co zyskujemy kiedy komuś pomagamy? Co to jest wdzięczność? Czy lubicie czuć wdzięczność?

Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie

Film A.S. Ahadi to przede wszystkim opowieść o wspaniałej przyjaźni. Findus, który w pewnym momencie musi zrezygnować z marzeń o wspaniałej kolacji wigilijnej, nie waha się, przedkładając towarzystwo jego przyjaciela Pettsona nad wszystko inne. Sąsiedzi wyjątkowej pary sami przychodzą do nich z kolacją, nie czekają na przyjęcie wystosowanego do starszego pana zaproszenia. Stwierdzają, że skoro dla Pettsona spędzenie Wigilii w jego własnym domu jest ważne, trzeba mu pomóc na jego warunkach. Przez swoją otwartość uruchamiają proces głębszych, przyjacielskich zależności, co najlepiej zobrazowane zostało w jednej z ostatnich scen, kiedy to Pettson mówi do Gustavssona „mój przyjacielu”, chociaż parę godzin wcześniej, w rozmowie z Findusem, wyrażał się o nim jako tylko o „sąsiedzie, z którym niewiele nas łączy”.

Pytania: Co to znaczy „prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie”? Czego dowiaduje się o swoich sąsiadach Pettson, w chwili trudności? W jaki sposób pomagają mu? Jak Pettson czuje się w ich towarzystwie? Czy myślicie, że Pettson zmieni się w stosunku do sąsiadów? Czy zasłużyli na jego przyjaźń?

Źródła:

E. Aronson, G. Wieczorkowska, *Kontrola naszych myśli i uczuć*, Jacek Santorski & CO, Warszawa 2001.